

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

tad-9 ta' Frar 2006 (\*)

"Sitt Direttiva VAT – E?enzjonijiet – G?oti ta' servizzi marbuta ma' l-assistenza so?jali u mas-sigurtà so?jali kif ukoll mall-protezzjoni u l-edukazzjoni tat-tfal u ta?-?g?a?ag?"

Fil-kaw?a C-415/04

li g?andha b?ala su??ett domanda g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (L-Olanda), permezz ta' de?i?joni ta' l-24 ta' Settembru 2004, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-istess ?urnata, fil-pro?edimenti:

**Staatssecretaris van Financiën**

vs

**Stichting Kinderopvang Enschede,**

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (it-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President ta' l-Awla, J. Malenovský, A. La Pergola, A. Borg Barthet (Relatur) u A. Ó Caoimh, Im?allfin,

Avukat ?enerali: F.G. Jacobs,

Re?istratur: R. Grass,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Stichting Kinderopvang Enschede, minn W. Rouwenhorst, konsulent fiskali,
- g?all-Gvern Olandi?, minn H. G. Sevenster u C. ten Dam, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn D. Triantafyllou u A. Weimar, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-15 ta' Settembru 2005,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

tag?ti l-pre?enti

**Sentenza**

1 Id-domanda g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 13(A)(1) (g) sa' (i), tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1, iktar 'il quddiem "is-Sitt Direttiva").

2 Din id-domanda ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Stichting Kinderopvang Enschede (iktar 'il quddiem "il-fundazzjoni") u s-Is-Staatssecretaris van Financiën (Is-Segretarju ta'

I-Istat għall-Finanzi) fir-rigward tal-qlas lura tat-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem "il-VAT") li hija qallset matul il-perijodu ta' l-1 ta' Jannar sal-31 ta' Marzu 1998.

## **Il-kuntest quridiku**

### *Il-leqilazzjoni Komunitarja*

3 L-Artikolu 13(A)(1) (g) sa' (i), u (2), tas-Sitt Direttiva jipprovdi dan li qej:

" A. Eenzjonijet għal qertu attivitajiet ta' interess pubbliku

1. Bla qsara għal dispożizzjonijet Komunitarji oħra, l-Istati Membri għandhom jeqentaw, ta't il-kundizzjonijet li huma għandhom jistabbilixxu sabiex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u qara ta' tali eenzjonijet u sabiex jiqi evitat kull frodi, evaqjoni jew abbu? eventwali:

[...]

g) l-għoti ta' servizzi u kunsinni ta' oqetti strettament marbuta ma' l-assistenza soqjali u masigurtà soqjali, inkluqi dawk ipprovduti lid-djar ta' l-anzjani, effettwati minn entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku jew minn organizzazzjonijet oħra rrikonoxxuti li huma ta' natura soqjali mill-Istat Membru kkonqernat;

h) l-għoti ta' servizzi u l-kunsinna ta' oqetti strettament marbuta mal-protezzjoni tat-tfal u ta' qgħaq, effettwata minn entitajiet irregolati bid-dritt pubbliku jew minn organizzazzjonijet irrikonoxxuti li huma ta' natura soqjali mill-Istat Membru konqernat;

i) l-edukazzjoni tat-tfal jew ta' -qgħaq, tagħlim skolastiku jew universitarju, ta'ri vokazzjonali jew ta'ri mill-qdid, inkluq l-għoti ta' servizzi u l-kunsinna ta' oqetti li huma strettament marbuta magħhom, effettwati minn entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku li għandhom l-istess għan jew minn organizzazzjonijet irrikonoxxuti mill-Istat Membru kkonqernat li għandhom l-istess finijiet;

[...]

2. a) [...]

b) l-għoti ta' servizzi u l-kunsinna ta' oqetti ma jagħtux lok għall-eenzjoni prevista fil-paragrafi (1) (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) jekk:

– mhumix essenzjali għat-tranqazzjonijet eenti,

– l-iskop baqiku tagħhom hu li jinkiseb d'ul addizzjonali għall-organizzazzjoni billi twettaq transazzjonijet li huma b'kompetizzjoni diretta ma' dawk l-impriqi kummerqjali suqetti għat-taxxa fuq il-valur miżjud." [Traduzzjoni mhux uffiqjali]

### *Il-leqilazzjoni nazzjonali*

4 L-Artikolu 11(1)(f) tal-liqi ta' l-1968 dwar it-taxxa fuq il-fatturat (Wet op de omzetbelasting 1968), tat-28 ta' qunju 1968 (Staatsblad 1968, n° 329), fil-verqjoni tagħha applikabbli għas-sena fiskali in kwistjoni fil-kawqa prinqipali (iktar 'il quddiem "il-liqi ta' l-1968), tipprovdi:

"Artikolu 11

1. Huma e?enti mit-taxxa, ta?t il-kundizzjonijiet stabbiliti b'regolament ta' l-amministrazzjoni pubblika:

[...]

f. l-g?oti ta' servizzi u l-kunsinna ta' o??etti ta natura so?jali jew kulturali li ji?u identifikati b'regolament ta' l-amministrazzjoni pubblika, bil-kundizzjoni li l-imprenditur ma ja?dimx bi skop ta' lukru u li ma jkunx hemm tfixkil serju tal-kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni fir-rigward ta' l-imprendituri li ja?dmu bi skop ta' lukru". [traduzzjoni mhux uffi?jali]

5 L-Artikolu 7(1) tar-regolament ta' implementazzjoni ta' l-1968 dwar it-taxxa fuq il-fatturat (Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968), tat-12 ta' Awwissu 1968 (Staatsblad 1968, n° 423), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?as-sena fiskali fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem "ir-regolament ta' implementazzjoni"), jipprovdi:

"Huma identifikati, b?ala kunsinni ta' o??etti u ta' servizzi ta' natura so?jali jew kulturali fis-sens ta' l-Artikolu 11(1)(f) tal-li?i [ta' l-1968], il-kunsinni ta' o??etti u ta' servizzi indikati fl-anness B ta' dan ir-regolament." [traduzzjoni mhux uffi?jali]

6 Il-punt 6 ta' l-anness B(b) tar-regolament ta' implementazzjoni jsemmi b'mod partikolari:

"Il-kunsinni ta' o??etti u ta' servizzi fis-sens ta' l-Artikolu 7 tar-regolament, li ji?u effettwati b?ala tali mill-istituzzjonijiet indikati iktar 'il quddiem safejn dawn ma ja?dmux bi skop ta' lukru:

[...]

6. Istituzzjonijiet g?all-?arsien tat-tfal u skejjel g?al tfal milquta b'mard li jdum g?al ?mien twil". [traduzzjoni mhux uffi?jali]

### **Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari**

7 Il-fundazzjoni hija istituzzjoni ming?ajr skop ta' lukru li, f'diversi postijiet, tie?u ?sieb il-?arsien tat-tfal li g?adhom ma jmorru skola u tilqa', barra mill-?inijiet ta' l-iskola, it-tfal li di?à jmorru l-iskola. Barra minn dan hija g?andha wkoll lista ta' ?enituri kuraturi li jie?du ?sieb it-tfal f'darhom, dan wara li jkunu ?ew su??etti g?al kontroll effettwat minn din l-istituzzjoni. Il-?enituri kuraturi jistg?u jir?evu ta?ri? im?allas mill-fundazzjoni. Il-fundazzjoni tlaqqa' lill-?enituri li jag??lu li jafdaw il-?arsien tat-tfal tag?hom ma' ?enituri kuraturi fid-djar ta' dawn ta' l-a??ar ma' ?enituri kuraturi li jidhru fil-lista u li jikkorrispondu kemm jista' jkun max-xewqat tag?hom. Wara dan il-fundazzjoni sservi ta' intermedjarju g?all-konkluzjoni ta' ftehim bil-miktub bejn il-?enituri tat-tifel u l-?enituri kuraturi. Jekk, wara ?ertu ?mien, wa?da mill-partijiet ma tkunx tixtieq i??edded il-ftehim jew jekk it-termini ta' dan il-ftehim ma ji?ux irrispettati, il-?enituri tat-tifel jistg?u jer?g?u jirrikorru g?as-servizzi tal-fundazzjoni. Il-fundazzjoni mhijiex responsabbli g?ad-danni li jistg?u jirri?ultaw min-nuqqas ta' rispett tal-ftehim. Hija anqas ma tiggarrantixxi li l-?enituri kuraturi effettivament jie?du ?sieb il-?arsien tat-tfal matul il-?inijiet mitluba.

8 G?all-g?oti tas-servizzi li hija kienet tipprovdi b?ala intermedjarju, il-fundazzjoni kienet tiffattura lill-?enituri, matul il-perijodu rilevanti fil-kaw?a prin?ipali, l-ammont ta' 3.45 NGL g?al kull tifel g?al kull sieg?a li jkun sar u?u minn ?enitur kuratur. Il-?enituri kienu j?allsu wkoll l-ammont ta' 5 NGL kull tifel g?al kull sieg?a.

9 Min?abba l-g?oti ta' servizzi tag?ha, il-fundazzjoni fuq id-dikjarazzjoni tal-VAT tag?ha ?allset, g?all-perijodu ta' bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Marzu 1998, is-somma ta' 6 424 NGL. Hija madankollu ressqet ilment quddiem il-kummissarju kompetenti sabiex titlob il-?las lura ta' din it-

taxxa, fuq il-ba?i tal-qari flimkien ta' l-Artikolu 11(1)(f) tal-li?i ta' l-1968 u 7(1) tar-regolament ta' implementazzjoni kif ukoll tal-punt 6 ta' l-anness B(b) ta' dan ir-regolament, hija sostniet li minn dawn id-dispo?izzjonijiet jirri?ulta li l-g?oti ta' servizzi tag?ha kienu e?enti mill-VAT. L-imsemmi kummissarju ?a?ad dan l-ilment.

10 Il-fundazzjoni ressqet rikors kontra din id-de?i?joni quddiem il-Gerechtshof te Arnhem li dde?idiet favuriha permezz tas-sentenza tad-9 ta' April 2001 li biha annullat din id-de?i?joni. Il-Staatssecretaris van Financiën ressqet appell fil-kassazzjoni kontra din is-sentenza quddiem il-qorti ta' rinviju.

11 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Hoge Raad der Nederlanden idde?idiet li tissospendi l-pro?edura u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"G?andu l-Artikolu 13(A) (g), (h) u (i) tas-Sitt Direttiva ji?i interpretat fis-sens li l-g?oti tas-servizzi deskritti [fid-de?i?joni ta' rinviju], li jikkonsistu fl-attività ta' intermedjarju g?all-?arsien, fid-dar tal-?enituri kuraturi, ta' tfal li g?adhom mhumix su??etti g?all-obbligu li jmorru l-iskola u, wara l-?inijiet skolasti?i, ta' tfal li jmorru l-iskola, g?andux ji?i kkwalifikat b?ala g?oti ta' servizzi msemmija minn wa?da jew iktar minn dawn id-dispo?izzjonijiet?"

### **Dwar id-domanda preliminari**

12 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti ta' rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-g?oti ta' servizzi b?ala intermedjarju bejn il-?enituri ta' tifel u l-?enituri kuraturi b?al dawk mog?tija mill-fundazzjoni humix e?enti mill-VAT in kwantu servizzi strettament marbuta ma' l-assistenza so?jali u mas-si?urtà so?jali, g?all-protezzjoni tat-tfal jew ta?-?g?a?ag? u/jew g?all-edukazzjoni tat-tfal jew ta?-?g?a?ag?.

13 Preliminarjament, g?andu ji?i mfakkar li, skond il-?urisprudenza, l-e?enzjonijiet imsemmija fl-artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod strett, peress illi dawn jikkostitwixxu deroga mill-prin?ipju ?enerali li l-VAT g?andha tin?abar fuq kull g?oti ta' servizz effettwat bi ?las minn persuna taxxabbli (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-26 ta' Mejju 2005, Kingscrest Associates u Montecello, C-498/03, ?abra p. I-4427, punt 29, u ta' l-1 ta' Di?embru 2005, Ygeia, C-394/04 u C-395/04, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punt 15). L-imsemmija e?enzjonijiet jikkostitwixxu kun?etti awtonomi ta' dritt komunitarju li g?andhom b?ala g?an li ji?u evitati diver?enzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?all-ie?or (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-11 ta' Jannar 2001, il-Kummissjoni vs Franza, C-76/99, ?abra p. I-249, punt 21, u Ygeia, i??itata iktar 'il fuq, punt 15).

14 Barra minn hekk, l-Artikolu 13A tas-Sitt Direttiva huwa inti? li je?enta mill-VAT ?erti attivitajiet ta' interess pubbliku. Madankollu, din id-dispo?izzjoni ma te?entax l-attivitajiet kollha ta' interess pubbliku mill-applikazzjoni tal-VAT, i?da biss dawk li huma mni??la u deskritti hemmhekk b'mod dettaljat ?afna (sentenzi ta' l-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen, C-8/01, ?abra p. I-13711, punt 60, u Ygeria, i??itata iktar 'il fuq, punt 16).

15 Sabiex is-servizzi pprovduti mill-fundazzjoni b?ala intermedjarju jkunu e?enti skond l-Artikolu 13(A)(1) (g) sa' (i) tas-Sitt Direttiva, dawn iridu jkunu strettament marbuta ma' wa?da mill-attivitajiet deskritti f'dawn id-dispo?izzjonijiet.

16 G?alhekk, g?andu, l-ewwel nett, ji?i vverifikat jekk il-?arsien tat-tfal mill-?enituri kuraturi li mieg?u huwa relatat l-g?oti tas-servizz ipprovdut intermedjarju mill-fundazzjoni jaqax ta?t wa?da mill-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 13(A)(1) (g) sa' (i) tas-Sitt Direttiva, ji?ifieri rispettivament l-assistenza so?jali u s-sigurtà so?jali, il-protezzjoni tat-tfal u ta?-?g?a?ag? kif ukoll l-edukazzjoni tat-tfal u ta?-?g?a?ag?.

17 Mhuwiex ikkontestat li l-?arsien ta' tfal minn ?enituri kuraturi jista' jkun ikkunsidrat b?ala g?oti ta' servizzi li jaqa' fl-ambitu ta' l-assistenza so?jali u s-sigurtà so?jali kif ukoll fl-ambitu tal-protezzjoni tat-tfal u ta?-?g?a?ag? fis-sens ta' l-Artikolu 13(A)(1) (g) u (h) tas-Sitt Direttiva.

18 Madankollu, il-Gvern Olandi? iqis li l-?arsien tat-tfal mhuwiex servizz li jaqa' fl-ambitu ta' l-edukazzjoni tat-tfal jew ta?-?g?a?ag? u, g?aldaqstant, huwa jikkunsidra li l-imsemmi paragrafu 1(i), ma jistax ji?i kkunsidrat g?as-soluzzjoni ta' kwistjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali.

19 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li l-informazzjoni li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja ma tippermettilhiex li tistabbilixxi b'?ertezza jekk l-edukazzjoni hijiex prevista b?ala parti integrali mill-?arsien tat-tfal effettwat mill-?enituri kuraturi. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet mag?mula fil-punt 17 ta' din is-sentenza, mhuwiex me?tie? li ting?ata de?i?joni fuq din il-kwistjoni.

20 B'hekk, il-?arsien ta' tfal minn ?enituri kuraturi jista' jaqa' minn ta' l-anqas ta?t ?ew? kategoriji ta' e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 13(A)(1) (g) u (h) tas-Sitt Direttiva.

21 It-tieni nett, g?andu ji?i rrilevat li mhuwiex ikkontestat, bejn il-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, li l-fundazzjoni hija organizzazzjoni rrikonoxxuta mill-Istat Membru kkon?ernat fis-sens ta' l-Artikolu 13(A)(1) (g) u (h) tas-Sitt Direttiva. Il-Gvern Olandi? u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej iqisu li huwa me?tie? li l-?enituri kuraturi jissodisfaw ukoll dan il-kriterju. F'dan ir-rigward, huma jikkunsidraw li l-g?oti ta' servizzi pprovduti b?ala intermedjarju mill-fundazzjoni ma jistax ikun is-su??ett ta' e?enzjoni jekk is-servizz li mieg?u huma strettament marbuta ma jissodisfax ukoll, huwa stess, il-kundizzjonijiet kollha me?tie?a sabiex igawdi l-e?enzjoni.

22 F'dan ir-rigward il-Gvern Olandi? ?ustament jirreferi g?all-formulazzjoni ta' l-Artikolu 13(A)(2)(b) tas-Sitt Direttiva, li jg?id li "[l-g?oti ta' servizzi u l-kunsinna ta' o??etti ma jag?tux lok g?all-e?enzjoni prevista fil-paragrafi] (1) (b), (g), (h), (i), (l), (m) u (n) jekk: [mhumieq] essenzjali g?at-tran[?]azzjonijiet e?enti". Fil-fatt, minn dawn id-dispo?izzjonijiet jirri?ulta li t-tran?azzjoni prin?ipali, li mag?ha huma strettament marbuta l-kunsinni ta' o??etti jew l-g?oti ta' servizzi in kwistjoni, g?andha tkun hija stess tran?azzjoni e?enti. Fil-kaw?a prin?ipali, l-e?enzjoni ta' l-g?oti ta' servizzi pprovduti mill-fundazzjoni b?ala intermedjarju bejn il-?enituri tat-tifel u l-?enituri kuraturi jippresupponi g?alhekk li s-servizz ta' ?arsien ta' tfal mog?ti minn dawn ta' l-a??ar ikun huwa stess e?enti mill-VAT.

23 Peress li l-?enituri kuraturi huma persuni indipendenti li ma jistg?ux ji?u meqjusa b?ala entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku, is-servizzi ta' ?arsien tat-tfal jistg?u ji?u e?entati mill-VAT skond l-Artikolu 13(A)(1) (g) jew (h) tas-Sitt Direttiva biss safejn dawn ji?u pprovduti minn "organizzazzjonijiet o?rajn rikonoxxuti b?ala tal-karità [ta' natura so?jali] mill-Istat Membru kkon?ernat". L-awtoritajiet nazzjonali jiddisponu f'dan ir-rigward minn setg?a ta' evalwazzjoni li huma g?andhom je?er?itaw konformement mad-dritt komunitarju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Kingscrest Associates u Montecello, i??itata iktar 'il fuq, punti 48 sa' 53). B'mod partikolari, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet f'dan ir-rigward li l-espressjoni "organizzazzjonijiet o?rajn rikonoxxuti b?ala tal-karità ta' natura so?jali] mill-Istat Membru kon?ernat", li tidher fl-Artikolu 13(A)(1)(g) tas-Sitt Direttiva, ma teskludix mill-benefi??ju ta' l-e?enzjoni l-persuni fi?i?i li jamministraw impri?a, f'dan il-ka? entità privata li jkollha skop ta' lukru (sentenza Kingscrest Associates u Montecello, i??itata iktar 'il fuq, point 36). Hija l-qorti ta' rinviu li g?andha tistabbilixxi jekk is-servizzi ta' ?arsien

ipprovduti mill-?enituri kuraturi jissodisfax il-kundizzjonijiet ta' e?enzjoni indikati fl-imsemmija dispo?izzjonijiet, b'mod partikolari l-kriterju ta' "karità [natura so?jali]" li g?andu ji?i rikonoxxut lil min jag?ti s-servizz.

24 It-tielet nett, l-g?oti ta' servizzi pprovdut b?ala intermedjarju mill-fundazzjoni jridu jkunu strettament marbuta mas-servizzi ta' ?arsien tat-tfal sabiex jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT skond l-Artikolu 13(A)(1) (g) sa' (i) tas-Sitt Direttiva. Il-Kummissjoni u l-Gvern Olandi? jikkontestaw l-e?istenza ta' tali rabta billi jibba?aw ru?hom b'mod partikolari fuq is-sentenza ta' l-20 ta' ?unju 2002, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja (C-287/00, ?abra p. l-5811), li fiha ma ?ietx ammessa l-possibbiltà li ji?u e?entati, skond l-Artikolu 13(A)(1)(i) tas-Sitt Direttiva, attivitajiet ta' ri?erka mag?mula bi ?las minn stabbilimenti pubbli?i ta' tag?lim superjuri. Il-Qorti tal-?ustizzja kienet idde?idiet, fil-punt 49 ta' din is-sentenza, li l-g?oti ta' tali servizzi ma kienx strettament marbut mat-tag?lim universitarju, wara li kkonstatat, b'mod partikolari, fil-punt 48 ta' l-istess sentenza, li, "g?alkemm it-twertieq ta' tali pro?etti jista' ji?i meqjus li huwa utli ?afna g?at-tag?lim universitarju, dan mhuwiex essenzjali sabiex jintla?aq l-g?an inti? minnu".

25 Fil-fatt, tkun xi tkun l-interpretazzjoni mog?tija lill-espressjoni "marbuta mill-qrib [strettament marbuta]" fil-kuntest ta' l-Artikolu 13(a)(1) (g) u (h) tas-Sitt Direttiva, l-Artikolu 13(A)(2)(b) tag?ha, f'kull ka?, jissu?etta l-e?enzjoni g?all-kundizzjoni li l-kunsinni ta' o??etti u l-g?oti tas-servizzi kkon?ernati jkunu essenzjali g?at-twertieq tat-tran?azzjonijiet e?enti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Ygeia, i??itata iktar 'il fuq, punt 26). Minn dan jirri?ulta li, fil-kaw?a prin?ipali, l-g?oti tas-servizzi pprovduti b?ala intermedjarju mill-fundazzjoni jistg?u ji?u e?entati biss jekk ji?i stabbilit li dawn huma essenzjali g?as-servizz ta' ?arsien tat-tfal.

26 F'dan ir-rigward, il-fundazzjoni ssostni li l-?enituri ma jistax ikollhom a??ess g?as-servizzi ta' ?arsien tat-tfal mog?tija mill-?enituri kuraturi ming?ajr ma jag?mlu u?u mis-servizzi li hija tipprovduti b?ala intermedjarju, filwaqt li l-Gvern Olandi? u l-Kummissjoni jsostnu li l-kuntratt bejn il-?enituri tat-tfal u l-?enituri kuraturi jista' jsir b'modi o?ra, per e?empju permezz ta' riklami jew a?enziji kummer?jali.

27 Kif ?ustament irreleva l-Avukat ?enerali fil-punti 55 sa' 57 tal-konklu?jonijiet tieg?u, il-fatt biss li tin?amm lista ta' persuni disponibbli li jie?du ?sieb il-?arsien tat-tfal u li din il-lista titqieg?ed g?ad-dispo?izzjoni tal-?enituri ma jistax ji?i kkwalifikat b?ala servizz essenzjali. Jekk, min-na?a l-o?ra, l-attivitajiet ta' verifika tal-pre?edenti tal-?enituri kuraturi u ta' ta?ri? ta' dawn ta' l-a??ar mag?mula mill-fundazzjoni jippermettu li ji?u mag?ula biss ?enituri kuraturi kompetenti, affidabbli u ta' natura tali li jassiguraw li s-servizz ta' ?arsien tat-tfal ikun ta' kwalità g?ola minn dik li l-?enituri kienu jie?du kieku ma u?awx is-servizzi pprovduti minn din l-istituzzjoni, allura dawn jistg?u ji?u kkunsidrati essenzjali sabiex jing?ata servizz ta' ?arsien tat-tfal ta' kwalità.

28 Hija l-qorti ta' rinviju li g?andha tivverifika jekk, fir-rigward tal-fatti tal-kaw?a li g?andha quddiemha, is-servizz ta' ?arsien tat-tfal li minnu jibbenefikaw il-?enituri min?abba s-servizzi pprovduti mill-fundazzjoni b?ala intermedjarju bejn dawn ta' l-a??ar u l-?enituri kuraturi huwiex ta' natura u ta' kwalità tali li ma jkunx possibbli li jinkiseb servizz ta' valur identiku ming?ajr ma jsir u?u minn servizzi ta' intermedjarju b?al dak offrut mill-fundazzjoni.

29 Barra minn dan, il-Gvern Olandi? isostni, sussidjarjament, li l-imsemmi g?oti ta' servizzi m'g?andux jibbenefika mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13(A)(2)(b) tas-Sitt Direttiva g?aliex dan huwa essenzjalment inti? sabiex ji??enera d?ul supplementari g?all-fundazzjoni permezz ta' twettieq ta' tran?azzjonijiet effettwati b'kompetizzjoni diretta ma dawk l-impri?i kummer?jali su??etti g?all-VAT. Madankollu, peress li l-e?ami ta' tali argument essenzjalment je?tie? l-evalwazzjoni ta' kwistjonijiet ta' fatt li ma jaqg?ux fil-kompetenza tal-Qorti tal-?ustizzja meta quddiemha jkollha domanda g?al de?i?joni preliminari, hija l-qorti ta' rinviu li g?andha tivverifika l-mertu billi tikkunsidra l-elementi konkreti kollha tal-kaw?a prin?ipali.

30 Ir-risposta g?ad-domanda preliminari jekk l-Artikolu 13(A)(1) (g) u (h) tas-Sitt Direttiva, moqri flimkien mall-paragrafu 2(b) ta' dan l-istess Artikolu, g?andux ji?i interpretat fis-sens li g?oti ta' servizzi b?ala intermedjarju bejn persuni li jfittxu u persuni li joffru servizz ta' ?arsien tat-tfal, ipprovduti minn organizzazzjoni rregolata mid-dritt pubbliku jew minn entità rikonoxxuta b?ala ta' natura so?jali mill-Istat Membru kkon?ernat, g?andha tkun li dawn jistg?u ji?u e?entati skond l-imsemmija dispo?izzjonijiet biss jekk:

- is-servizz ta' ?arsien tat-tfal jissodisfa huwa stess il-kundizzjonijiet ta' e?enzjoni previsti minn dawn id-dispo?izzjonijiet;
- dan is-servizz huwa ta' natura u ta' kwalità tali li ma jistax ji?i ggarantit lill-?enituri li jibbenefikaw minn servizz ta' valur identiku ming?ajr ma jsir u?u minn servizz ta' intermedjarju b?al ma huwa dak fil-kaw?a prin?ipali;
- dawn ta' l-a??ar mhumieq essenzjalment inti?i sabiex jiksbu d?ul supplementari lil min jag?ti s-servizz permezz tat-twettieq ta' tran?azzjonijiet effettwati b'kompetizzjoni diretta ma dawk ta' impri?i kummer?jali su??etti g?all-VAT.

### **Fuq l-ispejje?**

31 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

**L-Artikolu 13(A)(1) (g) u (h) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, moqri flimkien mall-paragrafu 2(b) ta' dan l-istess Artikolu, g?andu ji?i interpretat fis-sens li g?oti ta' servizzi b?ala intermedjarju bejn persuni li jfittxu u persuni li joffru servizz ta' ?arsien tat-tfal, ipprovdut minn organizzazzjoni rregolata mid-dritt pubbliku jew minn entità rikonoxxuta b?ala ta' natura so?jali mill-Istat Membru kkon?ernat, jistg?u ji?u e?entati skond l-imsemmija dispo?izzjonijiet biss jekk:**

- is-servizz ta' ?arsien tat-tfal jissodisfa huwa stess il-kundizzjonijiet ta' e?enzjoni previsti minn dawn id-dispo?izzjonijiet;
- dan is-servizz huwa ta' natura u ta' kwalità tali li ma jistax ji?i ggarantit lill-?enituri li jibbenefikaw minn servizz ta' valur identiku ming?ajr ma jsir u?u minn servizz ta' intermedjarju b?al ma huwa dak fil-kaw?a prin?ipali;

– dawn ta' l-a??ar mhumix essenzjalment inti?i sabiex jiksbu d?ul supplementari lil min jag?ti s-servizz permezz tat-twettieq ta' tran?azzjonijiet effettwati b'kompetizzjoni diretta ma dawk ta' impri?i kummer?jali su??etti g?all-VAT.

Firem

\* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.